Ministeera Haqaa

Labsii mirgaa

NAMA TOO'ANNOO JALA JIRUUF KAN DHI'AATU
SEERA HUNDA GALEESSA (KEEY 63 FI 63-1 SEERA YAKKAMAN ITTIN ILAALAMU KAN FAARANSAAY)

Odeeffannoon kun afaan ati hubbachu dandeessun siif kennama.
Hanga too'annoo jala jirtuutti ragaalee kana kaa'uu dandeessa.

Too'annoo jala oolte akka jirtuu beeksifamteeta sababnisaas sababa shakkama si taasisuu tokko ykn isaa ol akka ati yakka rawwatee ykn ofiirra deebisuuf jette akka adabii hidhaa qaqqabu gooteta.

Atii mirga maaliif akka qabamtee, guyyaa fi bakka itti waan jedhame ta'ee gaafachuu dandeessa kan ittin himatamteef akkasuma maaliif akka too'annoo jalaa oltes. Yeroo too'annoo jala oltuutti maaliif akka qabamtee nii dhageessa, sa'aati 24 keessatti.

Yeroo yeroon isaa xumuramutti, abuukatoon hawaasa ykn abban seera qulqulleessuf hojaatu sa'aa 24 akka too'annoo jala turuun itti fufu gaafachuu danda'aa, yoo murtoon isaayoo xiqqaate waggaa tokko nama hisiisa ta'ee. Abba seera kana duraatti akka dhi'aatuf isaarra akka gaatafuuf sii eyyamu danda'aa

Yeroon too'annaa kee yeroo xumuramuutti, atii, murtoo abba alaangaattin ykn kan qoratattin, gara abba seera kanaatti dhi'aata ykn bilisa baata. Haala isa jalqaba keessatti, erga yeroon itti too'atamtuu xumurameen booda sa'aa 20 keessatti mana murtiitti dhi'aata.

Dabalataan, akka mirga nama biraa beeksisu

dandeessu qabdu beeksifamteeta

Ati nama yeroo baayee wajjiin jiraatu, ykn maatii kee keessa kan sitti aanuu tokko, ykn obbolessa yn obboleetti kee keessa bilbilaan waa'e murtoo too'atamuu kee irratti kennamu akka beeksifamuu gaafachuu dandeessa.

Akkasumas nama isiin qacaree hasoofsisuu dandeessu.

Yoo lammii biyya biraa tatee, namoota mirga gorsa kennu qaban biyya keessan keessa qunnamuu dandeessu.

Yoo haali ulfaatan jiraaten alaatti, kun kanta'uu qabu sa'aati 3 waan hin caalee keessatti dha yeroo gaafatee irraa ka'uudhaan.

Yoo eegumsa seera jala jiraate, eegdun kee, namni gaa'eessi ykn amanamaan waan murtaa'u nii beeksifama.

Abukaatoon hawaasa ykn qorataan seera, yoo barbaade, waan beeksifmee sun akka turuu danda'uu ykn hin dabarfamuu,yoo kun walitti qabama murteessa ta'ee ykn murtoo bakka qabate yoo ta'ee ykn miidha, bilisummaa ykn tokkomuu irraas nii eega.

Nama dhuunfa waliin wal qunnamuu

Barreefamaan, bilbilaan ykn gaaffiif deebii afaaniin akka si qunnamaniif gaafachuu dandeessa nama isaan qunnamaan tokko kaa'uunii yeroo too'annoo jalaa jirtuutti.

Ogeessi qoratu yoo maaliif akka too'annoo jala oluu waliin wal qabataa ta'uu baate gaaffii kee deebisuu dhiisu danda'aa ykn waan ta'eejedhamuuf ofiirra facisuu dadhabuu danda'aa. Ogeessi ta'ee yeroo isaa, haala fi yeroo turtii haasaa kanaa beeksisuu qaba, kunis daqiiqaa 30 caalaa turuu hin danda'uu akkasuma too'annoo ogeessichaa jalaattis ta'uu qaba, ykn ogeessa bakka sana irratti muudameen.

Dooktariidhaan Ilaalamii

Dootariidhaan ilaalamuuf gaafachuu dandeessa. Yeroo too'annoo dheeratuuti, ammas yeroo lamattaf dooktaraan ilaalamuuf gaafachuu dandeessa.

Yoo seeran eegamuu jala seente, eegdun kee, namni gaa'eessi sirriin ykn namni amanamuu qorannoo yaala fayyaa gaafachuu dandeessa.

Gabaasa qopheessi, gaaffii deebisii ykn caalisuu itti fufi

Ergaa eenyumman kee adda ba'een booda, yeroo dhageetti keetti, mirga qabdaa:

– labsii dabarsuuf,

– gaaffii gaafatamtuuf deebii kennuf,

– ykn caalistee itti fufuuf.

Abba seeran gargaramuuf

Filannoo ogeessa seera

Yeroo itti too'annoo jala oolte irraa jalqabuun,yeroo dhageetti fi yeroo too'annoon dheerefamutti yeroo kamittilee - yeroo kun dheereefamu irraa jalqabun - gargarsaa ogeessa seera barbaade irraagaafachuu dandeessa. Yoo ogeessa seera dhaabachuu hin dandeenye taate ykn yoo ogeessi seera filate qunnamu hin dandeenye taate, ogeessa seera akka qunnamamuuf barbaadu ariitidhn beeksisuu dandeessa.

Ogeessi seera kees akkasuma nama isiin qunnamtaan tokko akka bakka isiinif buusan gochuu dandeessa. Haala kana keessatti, ogeessa seera bakka bu'ee mirkanneessu qabda.

Yoo eegumsa seera filatee ta'ee, eegdun kee, namni gaa'eessi ykn amanaman ogeessa seera bakka siif buusu danda'a ykn nama bakka buufamee sana piraazidantii baarii gafachuu dandeessa.

Gargarsa seera fi yeroo deebii

Ogeessa seera daqiiqaa 30 keessatti haala eegumsi gaaffif deebii eegameen isiin qunnamu danda'aa. Haala dheerefamuu too'annoo jalaa keessatti, yeroo lamattaf akka ogeessa seera qunnamtuuf gaafachuu dandeessa.

Ogeessi seeras, gaaffii keettin, yeroo itti dhaga'amuu, ofiirra facisuu, seeran irra deebiin ilaalamu ykn yeroo adda baafamuu kan ati itti hirmaatu dheeressu danda'a.

Haala kana keessatti, deebiin kee jalqaba, yooeenyumma kee irratti hundaa'a ta'een alatti, yoo abban seera kee argameen alatti osoosa'aatin 2 ga'ee faayida maleesa hin ta'initti gaaffii keettin yeroo itti aanuutti abba seeradhaan siif darbuu danda'aa. Haa ta'uuyyu malee, dhaga'aamni kee jalqaba arifataa ta'aa, yerooma abban seera kee hin argaamnettilee, yeroo abuukatoon hawaasa siif dhabachuuf eeyyama argatutti ykn namni qoratu, yoo waan qorannaasanaf barbaachisuu ta'eef.

Yoo ogeessi seera yeroo dhaadachii deema jiruutti ykn deebii kenna jirtuuttidhufee, kun gaaffii keettin hafu danda'a, akka ati ogeessa seera kee waliin hasooftuf.

Abukatoon hawaasa, namni qoratu ykn kan bilisaa fi murtoo too'annoorrati kennamu irratti, haa ta'uuyyu malee, sababa wal qabsisuu fi haala addaa keessatti, gargarsi ogeessa seera kee yeroo dhageetti fi deebii kennuti akka darbuuf murteessu dandeessa, yoo baay'atee sa'aati 12 f fi kan yeroo tokko hareefamu, yoo adabiin sitti murtaa'uu waggaa shanii ol ta'eef.

Nama afaan hiikun gargaaramuf

Yoo afan Faaransaay dubbachu fi hubachu hin dandeessu ta'ee, kaffaltii irra bilisaan akka tajaajila hiika afaanii isiinif kennan gaafachu dandeeessa yeroo dhageetti fi yeroo wal qunnamti ogeessa seera kee waliin qabduutti.

Yeroo too'atamuun addaan cituutti yaadannoo qabadhuu

Ati ol iyyannoo gaafachu dandeessa abukatoo hawaasaaf ykn nama qoratutti, yeroo kn gaggeessu kun akka too'anno jala turuun kee dheeratuf gaafatu, kka murtoon dhumma darbuuf.

Wantoota muraasa waa'ee dhimma kee kan ilaalatu irratti

Yeroo atigaafatutti ykn ogeessi seera bakka buufatee gaafatutti, akkasuma yeroo dursee too'annoon kee dheeratutti, gorsa kannen gadiif gaafachu dandeessa:

– yaadachiftuu yeroo turtii too'annoo jalaatti qabaate;

– ragaa yaalaa kan doktaraa si ilaalen kennamu;

– yeroo turtii achitti qabaate.

Ol iyyannoo abukatoo hawaasatti

Erga yeroon too'annaa jala oolu kee xumuramutti, ati abukatoo hawaasa waraaqa galma'een kan rasiiti qabuun ykn ergaa dabarsuun biiro barreesitutti rasitii waliin - gaafachuu dandeessa - gorsa akka daataa argamee irratti akka itti fufuuf akka ilaalcha jala galuuf.